

Handläggare
Anders Håkansson

Telefon: 08-508 36 200

Till
Äldrenämnden
den 17 december 2019

Verksamhetsplan 2020 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden fastställer verksamhetsplan och budget 2020 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden redovisar omslutningsförändringar om 15,6 mnkr till kommunstyrelsen.
3. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige begära budgetjustering om 0,7 mnkr för ökade investeringar avseende digitala trygghetslarm.
4. Äldrenämnden ansöker om medel för särskild kompetensutvecklingsinsats (KUS) för sju projekt enligt bilaga 5-11 av en total summa om 28,2 mnkr.
5. Paragrafen justeras omedelbart.

Patric Rylander
Förvaltningschef

Innehållsförteckning

Inledning	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	7
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	7
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	8
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	9
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	9
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	10
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	19
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	19
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	19
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	20
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	21
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	21
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	22
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	22
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	23
Uppföljning av ekonomi.....	31
Nämndens ekonomiska förutsättningar	31
Investeringar.....	33
Budgetjusteringar	33
Omslutningsförändringar.....	33
Övriga ekonomiska redovisningar.....	33
Särskilda redovisningar	33
Agenda 2030	33
Systematiskt kvalitetsarbete.....	34

Bilagor

Bilaga 1 - Äldrenämnden, blankettset

Bilaga 2 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontroll

Bilaga 3 - System för intern kontroll 2020

Bilaga 4 - Kompetensförsörjningsplan 2020

Bilaga 5 - KUS-Språk och vård

Bilaga 6 - KUS-USK med språkstöd steg 2

Bilaga 7 - KUS-Socialrätt

Bilaga 8 - KUS-Kurs i demens

Bilaga 9 - KUS-Reflektionsledarutbildning

Bilaga 10-KUS-Föreläsning demens och geriatrik

Bilaga 11-KUS-Geriatrik- och demenskompetens

Inledning

Bakgrund

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en verksamhetsplan för det kommande året, med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldrenämnden 195,0 mnkr netto för 2020 års verksamhet vilket är en ökning om 15,7 mnkr i jämförelse med föregående år.

För att kommunstyrelsen ska kunna följa upp och granska nämndernas verksamhetsplaner har stadsledningskontoret utfärdat anvisningar som nämnderna ska följa vid utformningen av verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen riktas därmed till både äldrenämnden och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktiges budget är stadens övergripande styrdokument för verksamhetsåret. Kommunfullmäktige har i budget 2020 fastställt tre övergripande inriktningsmål:

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

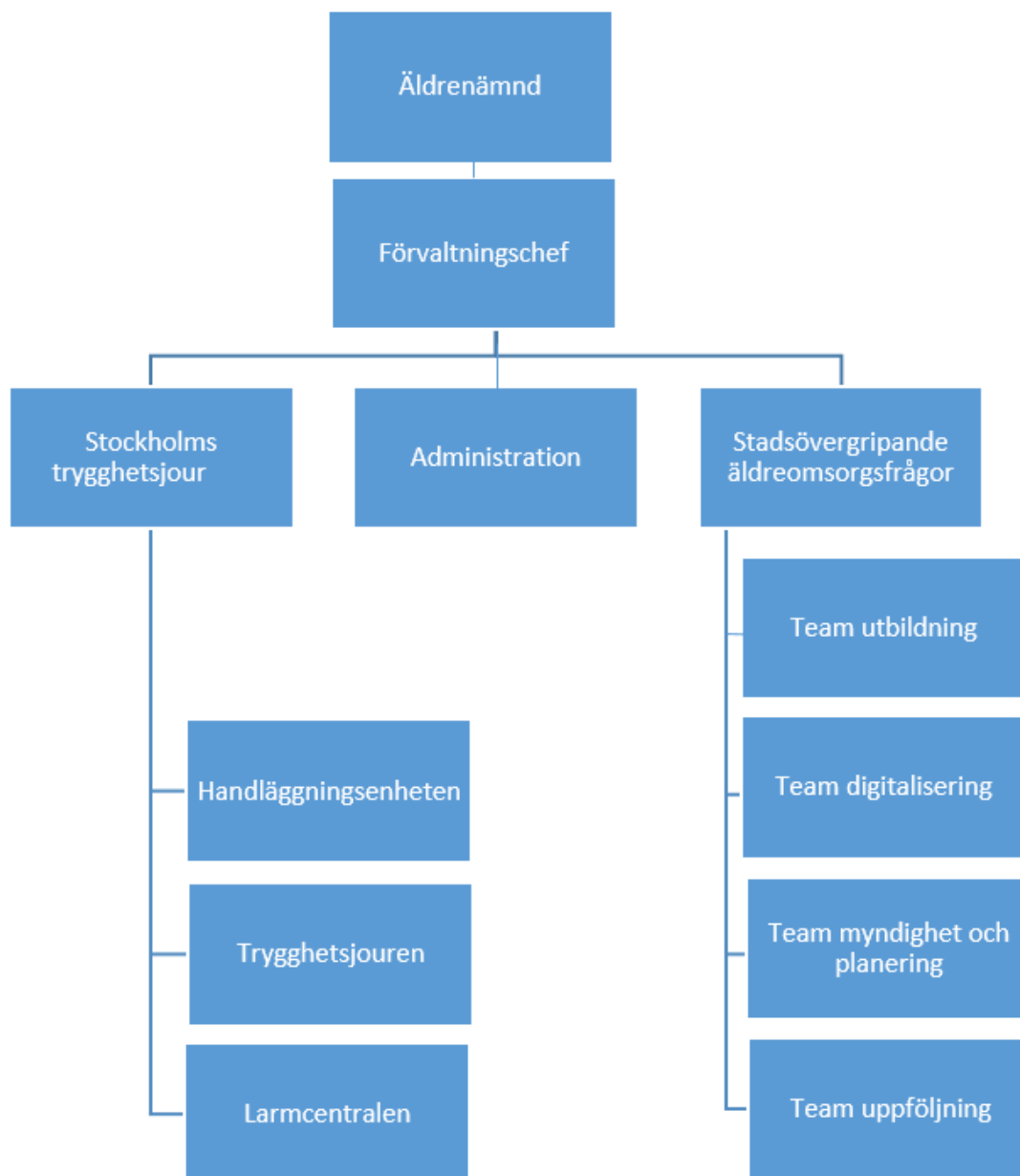
Kommunfullmäktige har också formulerat ett antal mål för verksamhetsområdet. Indikatorer har fastställts som ska följas upp under året och specifika aktiviteter har angetts som ska genomföras för att säkerställa att målen nås. Äldrenämnden ska därför i sin verksamhetsplan, utifrån kommunfullmäktiges mål, ange egna mål för respektive verksamhetsområde och årsmål för indikatorerna. Därutöver har nämnden möjlighet att ange egna indikatorer och aktiviteter.

I kommunfullmäktiges budget för 2019 anges en rad direktiv som är gemensamma för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Dessa direktiv berör i varierande grad äldreförvaltningens verksamhet. Förvaltningen har valt att integrera de uppdrag som berör förvaltningen under respektive mål för verksamhetsområdet. För att göra texten mer tillgänglig har inte respektive uppdrag angivits i anslutning till respektive text utan den målstruktur som kommunfullmäktige beslutat om har använts. Ett antal av dessa gemensamma direktiv är konkreta och har en självklar måltillhörighet. Andra direktiv som till exempel handlar om innovationsförmåga, kvalitetsutveckling och att utveckla beslutsunderlag är gemensamma för det arbete som äldreförvaltningen utför och har inte en specifik måltillhörighet.

Sammanfattning

Äldreförvaltningens organisation

Äldreförvaltningens organisation förändras från och med den första januari 2020. Den nya organisationen består av tre avdelningar, 4 team och 4 enheter. Den administrativa avdelningen och avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor planeras att under 2020 ha 49 medarbetare. Stockholms Trygghetsjour består av 80 medarbetare.

Äldrenämnden ansvarar, tillsammans med kommunstyrelsen, för beredning av underlag i strategiska frågor såsom riktlinjer, principer, policydokument, planering av vård- och omsorgsboenden samt att främja innovation och utveckling inom äldreomsorgen.

Äldrenämnden ansvarar vidare för upphandling och avtalsförvaltning av privata utförare inom hemtjänst, vård- och omsorgsboende och dagverksamhet. I uppdraget från kommunfullmäktige ingår att samordna uppföljningen av verksamheter oavsett regiform liksom att genomföra stadsövergripande inspektioner, kvalitetsobservationer, samt sammanställa, analysera och redovisa äldreomsorgens samlade resultat, oavsett regiform.

Stockholms Trygghetsjour handhar myndighetsutövning, arbetsledning och hjälp vid akut uppkomna omsorgsbehov efter kontorstid. Avdelningen arbetar även med ansökan och

installation av trygghetslarm samt larmmottagning, köhantering för vård- och omsorgsboende och servicehus.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Utvecklingen av hemtjänsten fortsätter under 2020 liksom arbetet med specialiserade hemtjänstgrupper, Tryggt mottagande i hemmet samt att stödja de kommunala hemtjänstenheterna med arbetsplatsförlagd reflektion.

Inom äldreomsorgen är mat och måltider även fortsättningsvis en central fråga. Mat- och måltidspolicyn ska implementeras under 2020. Projekt Matlyftet, vars syfte är att stärka måltidens betydelse, förebygga undernäring och minska ofrivillig ensamhet, fortsätter under 2020.

Biståndsbedömningen ska vara likvärdig inom staden och riktlinjerna ska tillämpas enhetligt. Som ett led i att öka likställigheten, kommer äldreförvaltningen under 2020 att göra en analys av biståndsbeslut som har gått staden emot i förvaltningsdomstol samt att se över instruktionerna för inspektörerna så att de får ett tydligare uppdrag kring beställarnas likställighet.

För att hjälpa äldre som upplever ofrivillig ensamhet och social isolering organiserar staden träffpunkter och ger bidrag till ideella organisationer som arbetar för att motverka social isolering. Därför premieras i de nya riktlinjerna för bidragsgivning de föreningar som tillhandahåller program året runt, det vill säga även under storhelger och sommartid. Även den utökade satsningen på ungdomsbesök och det kommande samarbetet med Volontärbyrån ska bidra till att minska ensamheten. Äldreförvaltningen kommer under året att utreda möjligheterna till att ungdomsbesök även ska finnas på stadens aktivitetscenter.

Enligt den regionala överenskommelsen ska en samverkansmodell för den länsövergripande utvecklingen på alla nivåer utarbetas. Äldreförvaltningen ska bidra till att stärka samverkan och uppnå en individcentrerad, sammanhållen vård och omsorg av god kvalitet.

Stockholm är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli vilket ger sverigefinnar, samer och tornedalingar särskilda rättigheter i staden. Kommunen ska erbjuda hela eller en väsentlig del av äldreomsorgen på dessa minoritetsspråk.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och stadsdelsförvaltningarna. En viktig del i boendeplaneringen är att beakta den planering som sker inom den privata sektorn. Syftet med planen är att stärka samordningen på stadsövergripande nivå och fokus är att kunna möta den kommande efterfrågan av biståndsbedömda boenden för äldre och seniorboenden. Förvaltningen kommer att undersöka nyttjandet och behovet av profilboendeplatser, bland annat för personer med psykisk ohälsa. Vidare kommer en uppföljning och översyn av reglerna för köhantering för servicehus och vård- och omsorgsboende att göras i syfte att minska kostnaderna för tomgångshyror.

Förvaltningen inhandlar i möjligaste mån miljömärkta och ekologiska varor och eftersträvar en miljövänlig källsortering. Förvaltningen följer stadens resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter. Vidare hyrs moderna lokaler med energisnåla armaturer och IT-utrustning med energisparläge och dokument hanteras i möjligaste mån

digitalt i syfte att undvika en hög pappersförbrukning. Äldreförvaltningen kommer under 2020 fortsätta arbetet med gällande mått och mätningar för klimatsmart mat och matsvinn. Krav ska ställas på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning motsvarande svensk nivå. Det överordnade målet inom matområdet är dock alltså att bidra till god hälsa och välbefinnande. Under 2019 byts förvaltningens bilar ut till sju gasdrivna bilar.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningens verksamhet och de riktade satsningarna följs kontinuerligt upp för att säkerställa att de ger önskade resultat och genomförs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Äldreförvaltningen bidrar till att stärka kompetensen bland medarbetarnas inom äldreomsorgen genom att bland annat arrangera grundutbildningar och arbeta med språkstödande insatser.

En ny central upphandling av stadens ramavtal med privata utförare av profilboende kommer att påbörjas under 2020. Under året kommer även förvaltningen se över och uppdatera förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivning för vård- och omsorgsboenden och hemtjänst.

Äldreförvaltningen kommer fortsätta samarbetet med forsknings- och utvecklingsprojekt tillsammans med högskolor, näringsliv och andra intressenter i syfte att de äldre ska kunna leva ett aktivt och självständigt liv. Under 2020 kommer fokus för målet vara moderniseringen av sociala system samt införandet av Smarta lås inom hemtjänsten.

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats genom att följa förvaltningens gemensamma värdegrund och stadens personalpolicy. Från och med 2020 kommer en ny organisation att börja gälla i förvaltningen.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningen bidrar till att Stockholm är en stad med möjligheter och valfrihet för alla genom de uppdrag förvaltningen har samt det reguljära arbete som bidrar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Äldreförvaltningen fortsätter samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen i syfte att göra det möjligt för personer utanför arbetsmarknaden att utbilda sig och komma ut i arbete inom äldreomsorgen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	2 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	0 st	Tas fram av nämnd	Tertial
Kommentar Äldreförvaltningens arbetsuppgifter består till övervägande delen av strategiska uppgifter som inte kan betecknas vara av rutinmässig art. Det skulle kräva mycket handledning av befintlig personal för en person utan erfarenhet av förvaltningens uppgifter. Med anledning av detta har äldreförvaltningen noll som mål för denna indikator. Däremot bidrar förvaltningen till			

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
denna typ av tjänster i och med de köp som görs av Socialförvaltningen för bland annat vaktmästartjänster.			
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	2	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	9 000 st	Tertial
Kommentar Äldreförvaltningen planerar att under 2020 ta emot två feriearbetare. Enligt anvisningarna är det dock den nämnd som finansierar kostnaden för feriearbetare som ska ange antalet under denna indikator, vilket inte är äldreförvaltningen.			

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att fler personer är självförsörjande samt att nya medarbetare attraheras till verksamheten.

Beskrivning

Genom samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen bidrar äldreförvaltningen till att fler personer blir självförsörjande.

Förväntat resultat

Fler personer utanför arbetsmarknaden har genom utbildning fått möjlighet till arbete inom äldreomsorgen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Stoppa brott mot äldre

Under året kommer äldreförvaltningen att verka för att äldre inte ska utsättas för brott, med särskilt fokus på bedrägerier. Information och kunskap om hur det går att skydda sig mot olika typer av brott är viktiga i det förebyggande arbetet och behöver utvecklas. Äldreförvaltningen samarbetar med kommunpolisens för att belysa målgruppen äldre.

Mot våld i nära relationer

Den största andelen brott sker i hemmet. Under 2020 kommer äldreförvaltningen arbeta med de mål som omfattar äldrenämnden i stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Nätverket för biståndshandläggare kommer att fortsätta som ett led i att implementera programmet. Förvaltningen kommer arbeta för att öka kunskapen om våld mot äldre i nära relationer, inklusive våld på särskilda boenden, genom att komplettera socialförvaltningens generella föreläsnings- och utbildningsutbud.

Minska brandolyckor

Äldre är överrepresenterade i brandolyckor som skulle kunna undvikas med enkla åtgärder, utbildningar och informationssatsningar. Äldreförvaltningen kommer att intensifiera samarbetet med brandförsvaret kring detta.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder

Beskrivning

Äldreförvaltningen bidrar till stadens trygghetsskapande arbete genom stadsövergripande utbildning och samverkan.

Förväntat resultat

Färre äldre utsätts för brott, bedrägerier och våld. Äldreomsorgens medarbetare har kunskap att upptäcka och förebygga våld i nära relation. Samarbete sker med stadsdelsnämnderna, de lokala brottsförebyggande råden och polismyndighet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämndens arbete för äldre som utsätts för våld i nära relation ska fortgå	2019-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Äldrenämndens uppdrag tangerar inte i någon del utbildning som är riktat till barn. Med anledning av detta har äldreförvaltningen inte angivit något nämndmål inom detta mål.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Det långsiktiga arbetet med grupper som äldre personer som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa eller har en missbruksproblematik fortsätter. Fokus är att öka samverkan inom och mellan stadsdelsförvaltningarnas äldreomsorg och individ- och familjeomsorg. Samverkan och samhandläggning behöver konkretiseras med rutiner som beskriver hur socialtjänstens kompetenser ser till den enskildes behov ur ett helhetsperspektiv. Vidare behöver det förebyggande arbetet utvecklas. Det är ännu oklart om statliga stimulansmedel kring äldres psykiska hälsa beviljas även för år 2020. Det finns dock ett fortsatt behov av kompetenshöjande insatser inom detta område bland stadens medarbetare. En särskilt viktig målgrupp för utbildningsinsatser men också handledning, är hemtjänstpersonalen som i sitt arbete möter äldre med psykisk ohälsa och eller/missbruksproblematik.

Motverka hemlöshet bland äldre

Äldreförvaltningen fortsätter samarbetet med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna i syfte att utveckla arbetet med personer som är 65 år eller äldre, med eller utan missbruk, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Långsiktigt förebyggande arbete och stödjande insatser prioriteras för att undvika att personer hamnar i hemlöshet och att de som blivit hemlösa kan komma vidare till bostad. Under året ska omfattningen av äldre med psykisk ohälsa och missbruk utredas liksom vilka boendeformer och andra insatser som kan vara lämpliga för målgruppen.

Boendeformer för äldre hemlösa

Arbetet med att skapa lämpliga boendeformer för äldre hemlösa fortgår och behandlas inom ramen för den stadsövergripande boendeplaneringen. Micasa har sedan 2018 tillhandahållit lägenheter i seniorboenden för hemlösa äldre utan missbruksproblematik. Erfarenheterna visar att stödpersonens/lotsens arbete är av stor vikt för motivationsarbetet inför en flytt och för att få struktur i vardagen. I samverkan med berörda aktörer kommer äldreförvaltningen att följa upp och utvärdera arbetet med förmedling av seniorbostäder till personer som bor inom SHIS bostadsbestånd. Det planeras för att i olika forum nå ut med information om de olika boendevalternativ som finns tillgängliga för personer som lever i hemlöshet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringssystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper**Beskrivning**

Genom samverkan, förebyggande insatser och utbildning för medarbete finns beredskap för att tillgodose nya, sårbara eller mindre kända målgruppers särskilda behov inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Äldre som tillhör sårbara grupper erbjuds stöd och har jämlika livsvillkor.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

En närmare beskrivning av förvaltningens uppdrag samt det reguljära arbete som bidrar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen redovisas under nämndmålet ”Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande”. Under kommunfullmäktiges mål nedan redovisas en kortare sammanfattning av detta arbete.

Utvecklingen av hemtjänsten fortsätter under 2020 liksom arbetet med specialiserade hemtjänstgrupper, Tryggt mottagande i hemmet samt att stödja de kommunala hemtjänstenheterna med arbetsplatsförlagd reflektion.

Inom äldreomsorgen är mat och måltider även fortsättningsvis en central fråga. Mat- och måltidspolicyn ska implementeras under 2020. Projekt Matlyftet, vars syfte är att stärka måltidens betydelse, förebygga undernäring och minska ofrivillig ensamhet, fortsätter och utökas under 2020.

Biståndsbedömningen ska vara likvärdig inom staden och riktlinjerna ska tillämpas enhetligt. Som ett led i att öka likställigheten kommer äldreförvaltningen under 2020 att göra en analys av biståndsbeslut som har gått staden emot i förvaltningsdomstol samt att se över riktlinjerna för biståndshandläggning. En ytterligare insats för att öka likställigheten är att inspektörernas instruktion ska revideras så att de får ett tydligare uppdrag kring beställarnas likställighet.

För att hjälpa äldre som upplever ofrivillig ensamhet och social isolering organiserar staden träffpunkter och ger bidrag till ideella organisationer som arbetar för att motverka social isolering. Äldreförvaltningen kommer under 2020 att följa upp hur de riktade insatserna med att motverka social isolering även kan nå ut till de målgrupper som normalt sett är svåra att nå. Även den utökade satsningen på ungdomsbesök och det kommande samarbetet med Volontärbyrån ska bidra till att minska ensamheten. Äldreförvaltningen kommer under året att utreda möjligheterna till att ungdomsbesök även ska finnas på stadens aktivitetscenter.

Enligt den regionala överenskommelsen ska en samverkansmodell för den länsövergripande utvecklingen på alla nivåer utarbetas. Tillsammans med Region Stockholm och Storsthlm bidrar äldreförvaltningen till att stärka samverkan och en individcentrerad, sammanhållen vård och omsorg av god kvalitet.

Stockholm är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli vilket ger sverigefinnar, samer och tornedalingar särskilda rättigheter i staden. Kommunen ska erbjuda hela eller en väsentlig del av äldreomsorgen på dessa minoritetsspråk.

Stockholms Trygghetsjour bedriver en kommunövergripande dygnet runt verksamhet vars arbete utgörs av biståndsbedömning, larmmottagning samt installation och service av larm.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska från äldrenämnden överta ansvaret för Äldrevänlig stad	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna göra en översyn över stadens kommunövergripande verksamhet inom verksamhetsområdet	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja ett pilotsamarbete med Region Stockholm för att stärka en sammanhållen vård och omsorg för äldre samt utveckla ett relevant systemstöd för detta	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden säkerställa att det moderna sociala systemet möjliggör integration med privata utförarens system	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden ta fram fler webbaserade utbildningar	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden utreda behovet av och formerna för ett modernt mellanboende	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden utreda hur uppföljning av verksamheten, avtal och utformningen av hemtjänstpengen bättre kan främja hög kvalitet inom hemtjänsten	2020-01-01	2020-12-31
 Micasa Fastigheter AB ska i samarbete med äldrenämnden och socialnämnden göra en översyn av förtursreglerna	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska anpassa riktlinjerna för biståndsbedömning inom äldreomsorgen för att kunna införa välfärdsteknik	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska genomföra en centralupphandling av korttidsboendeplatser	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna införa IBIC inom biståndsbedömning för äldre	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna se över reglerna för biståndsbedömningen för och behovet av dagverksamhet	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen se vilka effekter som realiseras vid införande av Smarta lås i hemtjänsten	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen se över reglerna för köhantering för särskilda boenden i syfte att minska kostnaderna för tomgångshyror	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med Micasa, socialnämnden och SHIS Bostäder utreda effekten av de seniorlägenheter som Micasa ställer till SHIS Bostäder förfogande	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och SHIS Bostäder utreda omfattningen av äldre med psykisk ohälsa och missbruk och återkomma med lämpliga åtgärder för gruppen ifråga, med tyngdpunkt på boendefrågor	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykisk ohälsa	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över koncepten aktivitetscenter och sociala träffpunkter och hur dessa ska förhålla sig till varandra	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med idrottsnämnden kartlägga utbudet av förebyggande hälsoåtgärder för äldre, och i övrigt fortsätta utvecklingen utifrån tidigare kartläggningars resultat	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för legitimerad personal inom äldreomsorgen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda och analysera biståndsbeslut som i förvaltningsdomstol gått staden emot, i syfte att öka likställigheten	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna sprida goda exempel inom kost och måltider, främst avseende arbetet med att motverka undernäring och social isolering	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet finska, meänkieli och samiska i samråd med berörda nationella minoriteter	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna vidta åtgärder för att öka enhetligheten inom stadens fixartjänster	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska revidera förfrågningsunderlaget för hemtjänsten i syfte att införa ett konkurrensneutralt icke-valsalternativ i hemtjänsten	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska se över förfrågningsunderlaget för vård- och omsorgsboenden	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska se över och utveckla "Hitta och jämför service" i syfte att säkerställa likvärdig information från privata och kommunala verksamheter	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska ta fram en uppdragsbeskrivning för vård- och omsorgsboende som motsvarar förfrågningsunderlaget	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska undersöka intresset för intresseboenden med HBTQ-inriktning	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska undersöka möjligheten att i samarbete med civilsamhället anordna en äldredag i stadshuset hösten 2020	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska utreda hur mångfalden av utförare av aktivitetscenter och sociala träffpunkter kan öka	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska utreda möjligheten för brukarens ordinarie hemtjänstutförare att handha tryggt mottagande i hemmet	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska utreda möjligheterna för verksamhet med ungdomsbesök på stadens aktivitetscenter	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska utreda omfattningen av behovet av profilboende för äldre med psykisk ohälsa i syfte att minska antalet avtalspartners	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska ändra instruktionerna för äldreomsorgsinspektörerna i syfte att öka likställigheten i biståndsbedömningen	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

Stockholms äldreomsorg präglas av kvalitet och valfrihet. Äldre är nöjda och trygga med äldreomsorgen och upplever att de kan påverka de insatser som tillhandahålls.

Kommentar

Hemtjänst

Utveckling av hemtjänst

Samhällets utveckling med fler äldre, ökad medellivslängd, förbättrad hälsa långt upp i åldrarna och den positiva utvecklingen inom hälso- och sjukvården har medfört förändrade förutsättningar för hemtjänsten. Många äldre personer vill bo kvar i sina egna hem så länge som möjligt och då är en hög kvalitet i hemtjänsten viktig för äldres välbefinnande och livskvalitet. Äldreförvaltningens arbete med att utveckla hemtjänsten fortgår bland annat genom implementering av ramtid, arbetsplatsförlagd reflektion, chefsstöd och kompetensutveckling inom vård och demens. Dessa utvecklingssatsningar är också en del i arbetet med att förbättra arbetsmiljön inom hemtjänsten.

Den enskilde ska ha inflytande och vara delaktig i när och hur de beviljade hemtjänstinsatserna ska utföras och därför ska implementeringen av ramtid fortsätta. Det finns behov av att vidareutveckla förhållningssättet till tidsberäkning, beställningar, genomförandeplaner och uppföljning. Under 2020 kommer inspektionerna av beställarenheter att fortsätta med fokus på bland annat ramtid.

För att intensifiera utförarnas arbete med att ta fram genomförandeplaner kommer

äldreförvaltningen att följa upp i vilken utsträckning genomförandeplaner läggs in i verksamhetssystemet ParaSoL. Äldreförvaltningen kommer att även fortsättningsvis att erbjuda besök för att stötta utförarna samt via nätverk främja erfarenhetsutbyte av arbete med ramtid och genomförandeplaner.

Under året kommer uppföljningar att genomföras för att säkerställa kvaliteten i hemtjänstverksamheterna. Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden utreda hur uppföljning av verksamheterna, avtal och utformningen av hemtjänstpengen bättre kan främja hög kvalitet inom hemtjänsten.

Ett tryggt mottagande i hemmet av ordinarie hemtjänstutförare

Vid utskrivning från sjukhus ska den enskilde känna sig trygg med att komma hem igen. För att säkerställa en trygg och säker hemgång finns ”Tryggt mottagande i hemmet” i samtliga stadsdelsförvaltningar. Under första halvåret 2020 kommer möjligheten att ordinarie hemtjänstutförare kan handha ”Tryggt mottagande i hemmet” att utredas.

Förbättra arbetsmiljön inom hemtjänsten

Personalen som arbetar inom hemtjänsten ska ha en bra arbetsmiljö och goda förutsättningar att utföra sitt arbete. Under 2020 fortsätter äldreförvaltningen att stödja de kommunala hemtjänstenheterna med att införa arbetsplatsförlagd reflektion. Vad gäller planering och schemaläggning kommer förvaltningen ge stöd via de olika nätverk som finns inom staden. Chefsstöd och kompetensutveckling inom vård och demens är också en del i arbetet med att förbättra arbetsmiljön.

Mat och måltider

Under året kommer Mat- och måltidspolicyn, som beslutades av Kommunfullmäktige hösten 2019, att implementeras med tillhörande material som en handbok och utbildningsfilmer. Implementeringen kommer att ske tillsammans med stadsdelsförvaltningarnas dietister och kostchefer. Under året kommer även en utbildningsplattform att färdigställas som ska användas för kompetenshöjning för omsorgspersonal.

Projekt Matlyftet fortsätter under 2020. Syftet är att stärka måltidens betydelse samt förebygga undernäring och ofrivillig ensamhet. Stadsdelsförvaltningarna kan ansöka om medel för projekt som stimulerar och bidrar till att uppnå syftet med projektet. Utvärdering och spridning av goda exempel kommer att genomföras av äldreförvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna.

Korttidsvård

Korttidsvård är en viktig stödinsats för äldre som bor i ordinärt boende och som vårdas av anhörig. Syftet med insatsen är att avlasta den som vårdar. Äldreförvaltningen kommer under 2020 utveckla en mer flexibel avlastning för anhörigvårdare, främst med inriktning för personer som inte har demenssjukdom. Under 2020 kommer äldreförvaltningen även att genomföra en central upphandling av korttidsvård.

Myndighetsutövning

Biståndsbedömningen ska vara likvärdig inom staden och riktlinjerna ska tillämpas enhetligt. Som ett led i att öka likställigheten, kommer äldreförvaltningen under 2020 genomföra en utredning utifrån bland annat analys av biståndsbeslut som har gått staden emot i förvaltningsdomstol.

Alla äldre har rätt till en trygg ålderdom. Redan vid biståndsbedömningen är det därför viktigt att ta särskild hänsyn till den enskildes egen upplevelse av oro, ensamhet och otrygghet, vilket ofta kan öka på ett negativt sätt med stigande ålder. De nuvarande riktlinjerna för biståndshandläggning inom äldreomsorgen beslutades av kommunfullmäktige i december 2017. Under 2020 kommer äldreförvaltningen ta fram ett förslag till reviderade riktlinjer.

De nuvarande riktlinjerna för biståndshandläggning behöver även revideras med anledning av den pågående digitala utvecklingen. För att fler alternativ för välfärdsteknik ska komma de äldre tillgodo behöver riktlinjerna anpassas. Det kan till exempelvis handla om att tillgodose behov av tillsyn på natten genom att bevilja en sängsensor istället för ett tillsynsbesök.

Det finns även ett behov av att i riktlinjerna tydliggöra att dagverksamhet är en insats av stor betydelse för att möjliggöra kvarboende, förebygga social isolering samt som stöd och avlastning för anhöriga. Detta gäller oavsett om den enskilde har en demenssjukdom eller inte

Förebyggande och stödjande insatser

Äldreförvaltningen kommer i samarbete med stadsdelsförvaltningarna att se över och tydliggöra begrepp och koncept för aktivitetscenter, mötesplatser och sociala träffpunkter samt hur de förhåller sig till varandra. Arbetet med kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte samt samverkan med ideella sektorn kommer att fortsätta. Fokus är att öka mångfald och utbud för att nå fler äldre och nya målgrupper.

Äldreförvaltningen kommer att i samråd med idrottsförvaltningen kartlägga utbudet av förebyggande hälsoåtgärder för äldre. Dessutom kommer ökad samverkan ske för att samla och sprida information i syfte att utveckla verksamheterna.

Äldreförvaltningen kommer också att fortsätta den påbörjade piloten kring fallprevention och utifrån resultaten sprida kunskap och arbetsmetoder till andra stadsdelsförvaltningar. Ett ytterligare pilotprojekt kan bli aktuellt för intresserade stadsdelsförvaltningar som innebär att aktuella forskningsresultat inom demensområdet omsätts i de förebyggande verksamheterna.

Motverka ofrivillig ensamhet och bryta social isolering

För att hjälpa äldre som upplever ofrivillig ensamhet och social isolering behövs förutsättningar för att bryta denna barriär. Förutom att staden har organiserade träffpunkter som erbjuder olika typer av kostnadsfria aktiviteter och social gemenskap ger staden även bidrag till ideella organisationer som tillhandahåller olika former av riktat stöd för att motverka social isolering. I de nya riktlinjerna för bidragsgivning premieras de föreningar som tillhandahåller program året runt, det vill säga även under storhelger och sommartid. Äldreförvaltningen kommer särskilt följa hur de riktade insatserna med att motverka social isolering även kan nå ut till de målgrupper som normalt sett kan vara svåra att nå. Även den utökade satsningen på ungdomsbesök och det kommande samarbetet med Volontärbyrån ska bidra till att minska ensamheten. Vad gäller ungdomsbesök kommer äldreförvaltningen under 2020 att utreda möjligheterna till att ungdomsbesök även ska finnas på stadens aktivitetscenter.

Personliga ombud

Personligt ombud är ett stöd som syftar till att den enskilde med psykiska funktionsnedsättningar ska få möjlighet att leva ett mer självständigt liv. Under året kommer äldreförvaltningen i samarbete med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna genomföra en kartläggning av tillgången och behoven av personliga ombud för äldre personer

med psykisk ohälsa.

Utveckling av stadens stöd till anhöriga

Arbetet med stöd till anhöriga är under utveckling i syfte att bättre stödja och vägleda medborgare i kontakten med kommunen och till exempel hälso- och sjukvården. Utifrån resultatet från tidigare kartläggningar arbetar äldreförvaltningen med att utveckla anhörigstödet. Fokus är att tydliggöra ett basutbud, uppdrag och roller samt bidra till en ökad samverkan inom staden för att möta anhörigas behov. Informationen till anhöriga behöver utvecklas, genom bättre samverkan i staden, mellan stadsdelsförvaltningarna och med andra aktörer för möta anhörigas behov. Genom digitalisering kan fler medborgare på ett resurseffektivt sätt få tillgång till anhörigstöd och förvaltningarna ges förutsättningar för ett modernt och likställt arbetssätt. En särskild upphandling ska göras av digitalt stöd för riktad och anpassad information till anhöriga till personer med demenssjukdom.

Specialiserade hemtjänstgrupper och samverkan kring den enskilde med demenssjukdom

Sedan 2012 har staden genomfört särskilda satsningar inom hemtjänsten för att möjliggöra kvarboendet och förbättra kvaliteten för äldre med kognitiv svikt. Medel har kunnat sökas av både kommunala och privata utförare. Ersättning har också utgått till stadsförvaltningarnas biståndsenheter för kompetensutveckling och en satsning på ökat samarbete utifrån modellen multiprofessionellt samarbete. Inför 2020 har kriterierna för att erhålla medel uppdaterats. Fokus är att säkerställa att Nationella riktlinjer och Socialdepartementets Nationella strategi är förankrade både inom hemtjänsten och biståndsenheterna. Under året kommer förvaltningen att följa upp att riktlinjer och strategier är implementerade och förankrade i verksamheterna.

Enklare att välja utförare

Stadsledningskontoret samordnar arbetet med att utveckla sökfunktionen Hitta och Jämför service på stadens hemsida. En del i arbetet är att göra verktyget mer användarvänligt för den enskilde, biståndshandläggare med flera. Äldreförvaltningen ser ett behov av att ta fram kriterier för olika inriktningar som utförarna kan marknadsföra sig med. För att exempelvis kunna marknadsföra sig som en hemtjänst med demensinriktning ska vissa kriterier vara uppfyllda. Det kan ses som en del i att kvalitetssäkra den information som finns på Hitta och Jämför service.

En sammanhållen vård och omsorg

Enligt den regionala överenskommelsen som börjar gälla från 2020 ska Region Stockholm och Storsthlm arbeta fram en samverkansmodell för ett länsövergripande utvecklingsarbete på alla nivåer. Storsthlm företräder kommunerna avseende uppföljning och utvärdering av överenskommelsens övergripande och principiella frågor samt tillämpningen i relation till Region Stockholm. Äldreförvaltningen ingår i en arbetsgrupp tillsammans med Region Stockholm och Storsthlm i syfte att stärka samverkan och ge en individcentrerad och sammanhållen vård och omsorg av god kvalitet.

Äldreförvaltningen, hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Äldrecentrum planerar för lokala vårdssamverkansmöten i stadsdelsförvaltningarna med målet att upprätthålla en trygg och säker utskrivning för den enskilde. Syftet med mötena är att följa upp och utveckla utskrivningsrutinerna tillsammans med stadsdelsförvaltningarnas beställarenheter, primärvården och slutenvården

Tryggt mottagande kan fylla en viktig funktion för den enskilde genom att koordinera insatser

från olika vårdgivare och göra hemgången trygg och säker i samband med utskrivning från slutenvården. Under 2020 kommer Äldrecentrum att medverka till att utveckla arbetssättet kring Tryggt mottagande i hemmet. Det kommer att ske vid Östermalms stadsdelsförvaltning. Syftet är att få arbetssättet att överensstämma med den nya regionala överenskommelsen.

Dagverksamhet

Äldreförvaltningen har påbörjat en översyn av stadens valfrihetssystem för dagverksamhet med fokus på behov, innehåll, organisation samt upphandling av privata utförare.

Ett gott bemötande av äldre hbtq-personer

Äldreförvaltningen kommer att verka för att fler verksamheter inom äldreomsorgen ska genomgå stadens hbtq-diplomering samt att sprida informationsmaterial och arrangera föreläsningar för att ge kunskap om och säkerställa ett gott förhållningssätt och ett gott bemötande av äldre hbtq-personer.

Nationella minoriteter

Stockholm är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli vilket ger sverigefinnar, samer och tornedalingar särskilda rättigheter i staden. Kommunen ska kunna erbjuda hela eller en väsentlig del av äldreomsorgen på minoritetsspråket. Arbetet kommer att fortgå med att informera minoriteterna om deras rättigheter utifrån minoritetslagstiftningen. Det pågår bland annat en kartläggning av språkkompetens hos personalen vad gäller de nationella minoritetsspråken.

Förbättrad arbetssituation för biståndshandläggare

Socialtjänsten och äldreomsorgen ställs inför utmaningar genom en hög personalrörlighet och ökade administrativa uppgifter. Medarbetarna måste ges en bra arbetsmiljö och goda förutsättningar att utföra sitt arbete. Under 2020 kommer äldreförvaltningen, i samarbete med stadsledningskontoret, socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna samt berörda fackliga organisationer att fortsätta arbetet i enlighet med handlingsplanen.

Arbetet innefattar bland annat att följa upp personalrörligheten och omfattningen av anlitandet av konsulter samt att utveckla samverkan med högskolor. Som ett led i detta kommer äldreförvaltningen under 2020 att erbjuda verksamhetsförlagd utbildning för en socionomstudent. Det fortsatta arbetet inkluderar att säkerställa att alla hot- och våldsincidenter mot handläggare registreras i stadens rapporteringssystem samt att drabbad personal upplever att de får tillräckligt stöd.

Handlingsplan för legitimerad personal

Även vad gäller äldreomsorgens legitimerade personal finns utmaningar med att behålla och rekrytera personal. Under året kommer äldreförvaltningen, i samråd med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna, ta fram en handlingsplan för legitimerad personal inom äldreomsorgen i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalrörlighet.

Inspektioner

Äldreförvaltningen genomför inspektioner inom stadens äldreomsorg, hos såväl utförare som beställarenheter. Inspektionerna har den äldres trygghet, självbestämmande och delaktighet som utgångspunkt och syftar till att bidra till en god kvalitet och utveckling. I budget 2020 anges att inspektörernas instruktion ska ses över så att de får ett tydligare uppdrag kring

beställarnas likställighet. Under början av året kommer därför äldreförvaltningen att föreslå en reviderad instruktion för inspektörerna.

Kvalitetsobservationer

Äldreförvaltningens kvalitetsobservatörer följer upp processkvaliteten i stadens utförarverksamheter, oavsett driftsform. Syftet är att belysa kvaliteten i mötet mellan de äldre och personalen med fokus på ett personcentrerat förhållningssätt och äldreomsorgens värdegrund. Genom att beskriva verksamheternas styrkor och utvecklingsmöjligheter uppmuntras verksamheterna till egen kvalitetsutveckling och till ett kollegialt lärande. Resultatet utgör även underlag för en bedömning av verksamheternas kvalitet i den stadsgemensamma verksamhetsuppföljningen. Under 2020 kommer fokus för observationerna vara vård- och omsorgsboenden med somatisk inriktning och profilboenden.

Stockholms Trygghetsjour

Stockholms Trygghetsjour är en kommunövergripande dygnet runt verksamhet inom Äldreförvaltningen vars arbete styrs av gällande lagstiftning, politiska mål och stadens riktlinjer. Avdelningen består av enheterna Handläggningsenheten, Larmcentralen och Trygghetsjouren. Avdelningen utgör en av tre avdelningar inom Äldreförvaltningen.

Den tekniska utvecklingen innebär att verksamheten behöver rustas både vad gäller funktion, kunskap och organisation. För att möjliggöra ett införande av välfärdstekning som Smarta lås, digital natt tillsyn och GPS- larm kommer Larmmottagningen och Teknikenheten slås samman och bilda enheten Larmcentralen.

I dagsläget pågår upphandling av såväl larmmottagningssystem som trygghetslarm. Upphandlingarna beräknas bli klara under våren och driftsättas hösten 2020.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Följa upp konsekvenser av nya utskrivningsregler för personer som kommer från slutenvård.	2020-01-01	2020-12-31
I samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla och implementera ramtid inom hemtjänsten i syfte att stärka valfriheten och förbättra medarbetarnas arbetsmiljö	2019-01-01	2020-12-31
I samverkan med stadsdelsnämnderna utveckla möjligheterna inom staden för avlastning av anhöriga genom korttidsplatser.	2020-01-01	2020-12-31
I samverkan med stadsdelsnämnderna vidareutveckla arbetet med anhörigstöd till närstående i syfte att stödja och vägleda i kontakten med kommunen, regionen eller andra myndigheter.	2019-01-01	2020-12-31
Äldrenämnden ska arbeta aktivt med frågan om hur ensamhet och social isolering bland äldre kan minska.	2020-01-01	2020-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla arbetet med "Tryggt mottagande i hemmet"	2020-01-01	2020-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla och utvärdera aktiviteterna som sker inom ramen för matlyftet, i syfte att stärka måltidens sociala dimension för äldre	2020-01-01	2020-12-31
Öka kunskapen om och säkerställa ett gott bemötande av äldre hbtq-personer.	2019-01-01	2020-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen bidrar till att Stockholm ska vara en hållbar, växande, dynamisk storstad med hög tillväxt genom den boendeplanering som förvaltningen samordnar och det miljöarbete som pågår inom förvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Projektet Stockholm Digital Care samarbetar med både offentlig sektor och företagare kring utvecklingen av välfärdsteknik. Projektet beskrivs närmare under nämndmålet *Äldrenämnden ska främja innovation och digital utveckling*

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till målet genom att förmedla verksamhetens krav och behov med företag som utvecklar tekniska produkter

Beskrivning

Genom att förvaltningen samverkar med privata utförare i projekt och annat utvecklingsarbete så medverkar detta till att göra Stockholm till en företagsvänlig stad.

Förväntat resultat

De företag som äldreförvaltningen samarbetar med ska uppleva samarbetet som givande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och stadsdelsförvaltningarna. En viktig del i boendeplaneringen är att beakta den planering som sker inom den privata sektorn.

Syftet är att stärka samordningen på stadsövergripande nivå och fokus är att kunna möta den kommande efterfrågan av särskilda boenden för äldre och seniorboenden. I boendeplanen ska den planerade nybyggnationen av vård- och omsorgsboende konkretiseras liksom en prognos för kommande behov och efterfrågan av seniorboenden. Servicehusen ska värnas så länge behov finns men det ska vara möjligt att anpassa beståndet om detta förändras.

Lokalplaneringen ska ha ett långsiktigt driftkostnadsperspektiv och vid behov av periodiskt underhåll av särskilda boenden ska investeringsutgifterna med tillkommande hyreseffekter noga värderas i förhållande till behovet av fastigheten och vilka andra alternativ som finns

Den stadsövergripande boendeplanen ska ligga till grund för kommande markanvisningar för vård- och omsorgsboende och seniorbostäder. Äldreförvaltningen kommer i samverkan med kommunstyrelsen utreda en samlad organisation som kan stödja berörda nämnder och bolag

gällande privata etableringar av verksamheter i form av nybyggnation, tillhandahållande av samhällsfastigheter eller ändrad användning av befintliga fastigheter.

Äldreförvaltningen kommer att inom ramen för arbetet med Boendeplan 2021 undersöka nyttjandet och behovet av profilboendeplatser, bland annat för personer med psykisk ohälsa. Äldreförvaltningen kommer att göra en uppföljning och översyn av reglerna för köhantering för servicehus och vård- och omsorgsboende i syfte att minska kostnaderna för tomgångshyror. Äldreförvaltningen kommer delta i Micasa översyn av förtursreglerna till bolagets seniorlägenheter. Förtursreglerna syftar till att underlätta för personer med hög ålder, försämrad rörelseförmåga eller upplevd ensamhet att få en anpassad bostad.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden och Stockholms Stadshus AB ta fram Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2021-2024	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov

Beskrivning

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen.

Förväntat resultat

Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

De bilar som används inom äldreförvaltningen är utrustade med miljövänliga, odubbade däck. I och med stadens nya avtal för bilar kommer befintliga bilar under 2020 att ersättas med gasdrivna. Förvaltningen har utöver detta en eldriven bil. Samtliga bilar är utrustade med alkolås.

Nämndmål:

Äldrenämndens transporter är miljöanpassade

Beskrivning

Minskningen av växthusgaser ska ske genom hållbara transporter, leveranser och ett hållbart resande.

Förväntat resultat

Utsläpp av växthusgaser ska minska.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Äldreförvaltningen arbetar med att tillskapa och utveckla stadens aktivitetscenter. Dessa center har som huvudsaklig uppgift att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för boende och äldre i närområdet. De fysiska aktiviteter som arrangeras är i enlighet med det uppdrag som äldreförvaltningen har fått i *Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022* om att främja fysisk aktivitet bland äldre stockholmare. Staden kommer att inleda ett samarbete med Volontärbyrån för att öka möjligheterna för äldre att kunna medverka i kulturaktiviteter.

Nämndmål:

Äldrenämnden främjar sociala och kulturella upplevelser för äldre

Beskrivning

Genom att sprida information om frivilligorganisationerna och de öppna verksamheterna främjas sociala aktiviteter för äldre. Satsningen på ungdomsbesök och det kommande samarbetet med Volontärbyrån ska bidra till att främja sociala upplevelser samt bidra till att minska ensamheten.

Förväntat resultat

Fler äldre lever ett aktivt och självständigt liv. Upplevelsen av ofrivillig ensamhet och otrygghet minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Äldreförvaltningen består av tre avdelningar. Avdelningen Stockholms trygghetsjour har lokaler i Söderhallarna och övriga medarbetare är lokaliserade i Farsta centrum. Den indirekta påverkan som äldreförvaltningen har på miljön är att miljöaspekterna inkluderas i de utredningar, projekt och upphandlingar som förvaltningen arbetar med.

Även om äldreförvaltningen har en relativt låg miljöpåverkan då en stor del av verksamheten är administrativ, så görs ändå en hel del insatser för att minska miljöpåverkan. Förvaltningen inhandlar i möjligaste mån miljömärkta och ekologiska varor och eftersträvar en miljövänlig källsortering. Förvaltningen följer stadens Mötes- och resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter. Bland annat gäller det att minimera förvaltningens tjänsteresor med flyg, vilket även är i överensstämmelse med miljöprogrammet för 2020-2023. Vidare hyrs moderna lokaler med energisnåla armaturer och IT-utrustning med energisparläge. Dokument hanteras i möjligaste mån digitalt i syfte att undvika en hög pappersförbrukning.

Äldreförvaltningen kommer under 2020 fortsätta samarbetet med miljöförvaltningen, serviceförvaltningen och utbildningsförvaltningen gällande mått och mätningar i staden för klimatsmart mat och matsvinn. Detta arbete ska bidra till att uppnå stadens mål för ekologiska livsmedel och insamling av matavfall i Miljöprogrammet 2020-2023 och i matstrategin God,

hälsosam och klimatsmart mat. Krav ska ställas på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning motsvarande svensk nivå.

Äldreförvaltningen kommer i överensstämmelse med Klimathandlingsplanen att bistå utbildningsförvaltningen i att utveckla klimatberäkningar av de menyer och måltider som serveras i stadens verksamheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)	3 st	5 000 st	År

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en god livsmiljö

Beskrivning

Inköpen ska vara av miljömärkta och ekologiska varor och det ska finnas en miljövänlig källsortering. Förvaltningen ska vidare följa sin resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter.

Förväntat resultat

Äldreförvaltningens miljöpåverkan ska vara så låg som möjligt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen bidrar till att Stockholm ska vara en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden genom en kostnadseffektiv verksamhet men också genom att medverka i det innovationsarbete som pågår inom äldreomsorgen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Ekonomi

Äldrenämnden bedriver en effektiv verksamhet som ryms inom tilldelad budget. En stor del av verksamheten avser riktade satsningar som till exempel utbildning av äldreomsorgspersonal, ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden samt specialiserade hemtjänstteam med demenskompetens. Förvaltningens verksamhet och de riktade satsningarna följs årligen upp för att säkerställa att de ger önskade resultat och genomförs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

EU-policy

Äldreförvaltningen kommer att arbeta enligt de principer som anges i ärendet Riktlinjer för

äldrenämndens EU-policyarbete och med frågor inom äldreområdet. Arbetet kommer att ske i samarbete med stadsledningskontorets internationella enhet, berörda förvaltningar och kommunala bolag. Äldreförvaltningen anser det viktigt att bedriva ett aktivt EU-policyarbete för att påverka policyinriktningen på äldre frågor i Europa. Följande aktiviteter är aktuella för nämndens EU-engagemang:

- Bevaka EU-policyfrågor inom nämndens verksamhetsområden.
- I prioriterade frågor delta i konferenser och aktiviteter inom EU-samarbetet.
- Strategisk användning av EU-projekt som bidrar till ett mer hållbart Stockholm och Europa.
- Delta i EUROCITIES-nätverket för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

Beskrivning

Äldreförvaltningens nettobudget för år 2020 är 195,0 mnkr och investeringsbudget är 2,9 mnkr.

Äldreförvaltningen bidrar till målet genom att verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller målen. Nämnden har god ekonomistyrning och bevakar den ekonomiska utvecklingen under året.

Förväntat resultat

En ekonomi i balans

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Detta mål inbegriper en stor del av de frågor som äldreförvaltningen arbetar med men som inte redovisas under äldreomsorgsmålet. Det handlar om utbildning, upphandling, innovationer, jämställdhet samt äldreförvaltningens roll som arbetsgivare.

Äldreförvaltningen ska bidra till att stärka kompetensen bland medarbetarnas inom äldreomsorgen. Detta görs bland annat genom de grundutbildningar som genomförs för att verksamheten ska kunna hålla en hög kvalitet. Förvaltningen kommer även att fortsätta arbetet med språkstödande insatser på arbetsplatserna genom exempelvis språkombudsutbildningar och nätverksträffar för språkombud. En del av denna satsning finansieras av medel från Kompetensutvecklingssatsningen (KUS).

Stadens ramavtal med privata utförare av profilboende löper ut 2021 och en ny central

upphandling påbörjas under 2020. Under året kommer även förvaltningen se över och uppdatera förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivning för vård- och omsorgsboenden och hemtjänst. Revideringen gäller bland annat att tillse att ickevalsalternativet är konkurrensneutralt och utgå från närhetsprincipen men gäller även förändringar i regelverk, aktuella uppföljningsresultat och utvecklingsarbete.

Under nämndmålet "Äldrenämnden ska främja innovation och digital utveckling" görs bland annat insatser för att öka användandet av digitala lösningar så att tid kan frigöras från personal inom äldreomsorgen. Vidare kommer förvaltningen att fortsätta samarbetet med forsknings- och utvecklingsprojekt tillsammans med högskolor, näringsliv och andra intressenter i syfte att de äldre ska kunna leva ett aktivt och självständigt liv. Under 2020 kommer fokus för målet vara moderniseringen av sociala system samt införandet av Smarta lås inom hemtjänsten. Förvaltningen leder upphandling och införandet av Smarta lås samt ska följa upp effekterna av införandet. Införandet av Smarta lås förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter.

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska, i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund och stadens personalpolicy, arbeta aktivt för att främja en god arbetsmiljö och ett arbetsklimat präglad av tillit och öppenhet. Medarbetarna ska ges goda förutsättningar och rätt kompetens för att kunna bidra till verksamhetens utveckling och uppsatta mål. Det ska finnas en långsiktig planering för att kunna behålla, utveckla och rekrytera rätt kompetens.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	80	82	År
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	85 %	Tas fram av nämnden	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %	90%	År
 Andel upphandlingar där marknadsdiallog har genomförts	100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	80	84	År
 Sjukfrånvaro	4,2 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	1,8 %	Tas fram av nämnd	Tertial

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att stärka medarbetarnas kompetens inom äldreomsorgen.

Beskrivning

Erbjuda övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för äldreomsorgens personal.

Förväntat resultat

Ökad kompetens hos äldreomsorgens medarbetare. All tillsvidareanställd personal har goda språkkunskaper och grundutbildning.

Kommentar**Internationella relationer**

Äldreförvaltningen kommer att undersöka möjligheten att söka medel för projekt som gynnar kompetensförsörjning och kunskapsutveckling i äldreomsorgen. Förvaltningen deltar i Eurocities forum Social Affairs Forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte samt för möjligheten att vara med och påverka i policyarbetet. Genom samarbetet med stadens högskolor och universitet har förvaltningen fortsatt samarbete med internationella föreningar och projekt.

Den framtida personal- och kompetensförsörjningen

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med representanter från stadsdelsförvaltningarna att påbörja ett arbete med att ta fram en plan för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Mat och måltider

Under 2020 kommer Mat- och måltidspolicyn att implementeras tillsammans med stadsdelsförvaltningarnas dietister och kostchefer. Under året kommer utvecklingen av en utbildningsplattform att färdigställas som ska användas för kompetenshöjning av mat och måltider för omsorgspersonal.

Projekt Matlyftet fortsätter och utökas under 2020. Syftet är att stärka måltidens betydelse, förebygga undernäring och ofrivillig ensamhet. Stadsdelsförvaltningarna kan ansöka om medel för projekt som ska stimulera och bidra med att uppnå syftet med projektet. Utvärdering och spridning av goda exempel kommer att genomföras av äldreförvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna.

Höjd utbildningsnivå och språkstöd

Äldreförvaltningen kommer att fortsätta arbetet med språkstödjande insatser på arbetsplatserna genom exempelvis språkombudsutbildningar och nätverksträff för språkombud. För att höja utbildnings- och språknivån inom äldreomsorgen kommer medel att sökas från Kompetensutvecklingssatsningen (KUS). Under 2020 kommer grundutbildningar för undersköterskor att erbjudas med tyngdpunkt på utbildning där svenska och vårdämnen kombineras. För att även fortsättningsvis stärka kompetensen om demenssjukdomar och i socialrätt kommer kurser att erbjudas för biståndshandläggare.

Grundutbildning för omvårdnadspersonal

Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning. Äldreförvaltningen kommer under året att anordna utbildningar för att möta behovet av kompetensutveckling, vilket är en grund för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Under 2019 fortsätter förvaltningen att erbjuda utbildning till undersköterska för medarbetare. För att kunna tillgodogöra sig utbildningen krävs grundläggande språkfärdigheter i svenska, både i tal och skrift.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen med särskilt fokus på språkkompetens hos medarbetarna.	2019-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden främjar innovation och digital utveckling

Beskrivning

Genom att bevaka och medverka i arbetet med forskning och utveckling inom teknik och innovationer inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Ökad kvalitet i äldreomsorgen genom ökad digital kunskap och fler innovationer.

Kommentar

Smarta lås inom hemtjänsten

Äldreförvaltningen leder upphandlingen och införandet av Smarta lås samt följer upp effekterna av införandet. Under 2020 ska äldreförvaltningen träffa ramavtal och påbörja införandet. I arbetet ingår att tillsätta projektledare, kommunikatörsresurser och installations- och förvaltningsorganisation. Införandet av Smarta lås förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter. Äldreförvaltningen kommer att arbeta tillsammans med verksamheterna med att identifiera verksamhetsutveckling och innovationer som kan skapa värden utöver de som redan tidigare identifierats i projektplanen. Dessa erfarenheter ska spridas under breddinförandet för att skapa mesta möjliga nytta av tekniken.

Akademiska noder

Äldreförvaltningen fortsätter samordna arbetet mellan högskolorna och de akademiska noderna med målet att de ska främja utvecklingen av äldreomsorgen. Förvaltningen deltar även i ett nätverk för akademiska noder i Mälardalen. Under året kommer en akademisk inspirationsdag att anordnas för studenter och medarbetare i äldreomsorgen.

Förändrade arbetssätt med anledning av innovationer och ny välfärdsteknik

Äldreförvaltningen fortsätter arbetet med att stödja utveckling och innovation i verksamheterna genom införande av välfärdsteknik och andra digitala stöd. Arbetet pågår parallellt på fyra nivåer:

- Stödja stadsdelsförvaltningarna i att använda den teknik som köptes in för välfärdsteknikmedlen och införa arbetssätten från Meningsfull tillvaro.
- Samverka med berörda förvaltningar och bolag för att säkra att verksamheter har tillgång till den tekniska infrastruktur som krävs samt att det finns tillgång till stöd och vägledning för att genomföra initiativ inom digitalisering och välfärdsteknik.
- Tydliggöra vilka typer av välfärdsteknik och digitala stöd som kan införas av stadsdelsförvaltningarna själva och vilka som innebär beroenden, integrationer eller myndighetsbeslut och därmed bör drivas i stadsgemensamma projekt.
- Vidareutveckla styrningen av äldreomsorgen så att riktlinjer, ersättningsmodeller och

anvisningar stödjer verksamhetsutveckling och användandet av välfärdsteknik och andra digitala stöd.

Äldreförvaltningen deltar även i Digital Demos projekt *Platsoberoende vård och omsorg*. Förvaltningen bidrar med kunskap och kompetens i styrgrupper för de projekt som sker ute i stadsdelsförvaltningarna.

Digitala inköp

Äldreförvaltningen fortsätter arbetet att stödja stadsdelsförvaltningarna i möjliggörandet av digitala inköp av dagligvaror. Detta görs dels genom att erbjuda besök i verksamheterna och dels genom att främja erfarenhetsutbyte via olika nätverk i staden.

Digital nattillsyn

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med två stadsdelsförvaltningar att genomföra ett pilotprojekt gällande digital nattillsyn. Syftet är att utvärdera sängsensorer och om dessa kan bidra positivt till den enskildes upplevda trygghet och hur personalen upplever detta nya arbetssätt inför ett införande av digital nattillsyn inom staden.

Modernisering av sociala system

Inom Moderniseringsprojektet ansvarar äldreförvaltningen för verksamhetsområdena äldreomsorg samt hälso- och sjukvård genom utsedda processägare och huvudprocessledare. Fokus för förvaltningens arbete är den verksamhetsutveckling som följer med framtagandet av det nya systemet. I arbetet samverkar Äldreförvaltningen med stadsledningskontoret, socialförvaltningen, andra berörda fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar enligt den framtagna *Införandestrategi för projektet Modernisering av sociala system*. Förvaltningen utreder också i vilken omfattning de privata utförarna ska nyttja det nya systemet samt förutsättningar för deras integrationer med systemet.

Äldrenämnden har i uppdrag att med berörda aktörer införa Socialstyrelsens modell ”Individens behov i centrum” (IBIC) inom biståndsbedömning för äldre. Av tidigare utredning om ett införande av IBIC framgår att detta behöver utgå från en stadsgemensam modell för bedömning av behov, bygga på nationella standarder med mera. Då detta förutsätter ett anpassat verksamhetssystem som stödjer både handläggning och utförande behöver IBIC inkluderas i den pågående moderniseringen av sociala system.

Ett hälsosamt åldrande

Implementeringen av e-tjänsten Hållbar hälsa fortsätter under 2020. Syftet med Hållbar hälsa är att främja ett aktivt och hälsosamt åldrande för seniorer. E-tjänsten innehåller bland annat information om att förebygga fall och undernäring, tips om träning och recept. Hållbar hälsa har även samlat information om till exempel sociala träffpunkter och föreningar i staden som kan bidra till att motverka social isolering. Som ett led i implementeringen kommer äldreförvaltningen att delta i Goda exempel-mässan.

Nämndmål:

Äldrenämnden genomför upphandlingar av hög kvalitet i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy.

Beskrivning

Aktivt arbete med förfrågningsunderlagen.

Förväntat resultat

Upphandlingar av hög kvalitet genomförs.

Kommentar

Upphandling av boenden för äldre

Stadens ramavtal med privata utförare avseende profilboende löper ut 2021 så en ny central upphandling för detta måste påbörjas under 2020. Ansvaret för att genomföra en ny upphandling ska fastställas av kommunfullmäktige vilket innebär att äldreförvaltningen, tillsammans med stadsledningskontoret, kommer att skriva fram ett sådant förslag. Under 2020 kommer äldreförvaltningen även att genomföra en central upphandling av korttidsvård.

Under 2020 kommer äldreförvaltningen att se över och uppdatera förfrågningsunderlaget för upphandling enligt LOV avseende vård- och omsorgsboenden. Utifrån denna uppdatering kommer en ny uppdragsbeskrivning för vård- och omsorgsboenden som drivs i kommunal regi att tas fram för vidare beslut av kommunfullmäktige.

Revidering av förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivning för hemtjänst

För att det ska finnas tillgång till hemtjänst i såväl offentlig som privat regi upphandlas privata utförare av hemtjänst. Egen regiverksamhet finns i samtliga stadsdelsförvaltningar vars uppdrag regleras av en uppdragsbeskrivning som i tillämpliga delar motsvarar avtalet för de privata utförarna. Under 2020 ska hemtjänstens förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivning revideras. Förfrågningsunderlaget för hemtjänst ska revideras för att tillse att ickevalsalternativet är konkurrensneutralt och utgå från närhetsprincipen. Samtliga förfrågningsunderlag revideras även utifrån kommunfullmäktigebeslut, förändringar i lagar med mera, uppföljningsresultat och utvecklingsarbete.

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande

Beskrivning

Alla ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet för jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.

Förväntat resultat

Män och kvinnor ska inte diskrimineras utifrån deras könstillhörighet.

Kommentar

Den värdegrund och de värdighetsgarantier som kommunfullmäktige beslutat för äldreomsorgen, där jämställdhet är en del, ska präglade verksamhetens arbete så den blir en naturlig del av det vardagliga arbetet och skapar förutsättningar för en jämställd och inkluderande äldreomsorg.

Tryggheten är en viktig jämställdhetsfråga och äldreförvaltningen kommer att göra satsningar för att äldre ska känna sig trygga och verka för att våld och brott mot äldre ska upphöra. De informationsinsatser som tas fram av förvaltningen ska vara inkluderande för alla äldre.

Äldreförvaltningen bidrar även till kommunfullmäktiges mål genom att jämställdheten uppmärksammas i den uppföljning som görs men också genom att jämställdhetsfrågor lyfts fram inom ramen för olika utbildningar och föreläsningar riktade till medarbetare. Andra områden där förvaltningen har ett jämställdhetsperspektiv är anhörigstöd, som är viktigt då flertalet av de som utför anhöriginsatser är kvinnor.

Nämndmål:

Äldrenämnden är en bra arbetsgivare

Beskrivning

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska, i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund samt stadens personalpolicy, arbeta aktivt för att främja en god arbetsmiljö och ett arbetsklimat präglade av tillit och öppenhet. Rutiner för anmälan och utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier ska vara väl kända av chefer och medarbetare.

Ledarskapet är närvarande och präglade av tillit och öppenhet. Medarbetarna ska ges goda förutsättningar och rätt kompetens för att kunna bidra till verksamhetens utveckling och uppsatta mål. Det ska finnas en långsiktig planering för att kunna behålla, utveckla och rekrytera rätt kompetens.

Förvaltningens chefer håller en aktiv kontakt vid sjukfrånvaro och följer stadens rehabiliteringsprocess, när det behövs.

Förväntat resultat

Nöjda medarbetare och låg sjukfrånvaro

Kommentar

Äldreförvaltningen har en ledande roll i att driva och samordna digitaliserings- och utvecklingsarbetet för stadens äldreomsorg. För att möta framtida krav har ett omorganisationsarbete påbörjats inom förvaltningen.

Omorganisation - Farstakontoret

I och med årsskiftet 2019/2020 genomför äldreförvaltningen en omorganisation som innebär att Farstakontoret får två avdelningar, avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor och administrativa avdelningen. De båda avdelningarna planeringsavdelningen och

utvecklingsavdelningen görs till en avdelning. Inom avdelningen skapas fyra team med inriktning mot, utbildning, digitalisering, myndighetsutövning och uppföljning. Inom den administrativa avdelningen samlas den tidigare staben med förstärkning inom ekonomifrågor och förvaltningsjuridik. Syftet med förändringen är att skapa en högre grad av tillgänglighet genom att ha en avdelning som hanterar samtliga verksamhetsnära frågor med den administrativa avdelningen som stöd.

Omorganisation - Stockholms trygghetsjour

De kommande åren står Stockholms Trygghetsjour inför ett antal utmaningar som kommer att påverka verksamhetens organisation. Framtidens krav på teknisk och digital utveckling ställer höga krav på Stockholms Trygghetsjour. Samtidigt har flera medarbetarenkäter och arbetsmiljöutredningar visat att det finns behov att förbättra arbetssituationen på avdelningen. För att möta framtidens utmaningar och välfärdsteknikens utveckling har en organisationsöversyn genomförts och en omorganisation av Stockholms Trygghetsjour kommer att genomföras våren 2020.

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Belopp i mnkr	KF-budget	Omslutnings- ökningar	Justerad budget
Nämnd och förvaltnings- övergripande	13 777	0	13 777
Administrativa avdelningen	19 922	0	19 922
Avdelningen för stadsövergripande äldre frågor:	92 423	14 000	106 423
<i>Gemensamma kostnader</i>	25 436	0	25 436
<i>Team utbildning</i>	21 792	13 000	34 792
<i>Team digitalisering</i>	13 281	1 000	14 281
<i>Team myndighet/planering</i>	24 206	0	24 206
<i>Team uppföljning</i>	7 708	0	7 708
Stockholms trygghetsjour:	73 878	1 600	75 478
<i>Gemensamma kostnader</i>	30 760	0	30 760
<i>Trygghetsjouren</i>	22 963	1 600	24 563
<i>Larmcentralen</i>	11 186	0	11 186
<i>Handläggningsenheten</i>	8 969	0	8 969
Summa kostnader	200 000	15 600	215 600
Nämnd och förvaltnings- övergripande	0	0	0
Administrativa avdelningen	0	0	0
Avdelningen för stadsövergripande äldre frågor:	0	14 000	14 000
<i>Gemensamma kostnader</i>	0	0	0
<i>Team utbildning</i>	0	13 000	13 000
<i>Team digitalisering</i>	0	1 000	1 000
<i>Team myndighet/planering</i>	0	0	0
<i>Team uppföljning</i>	0	0	0
Stockholms trygghetsjour:	5 000	1 600	6 600
<i>Gemensamma kostnader</i>	0	0	0
<i>Trygghetsjouren</i>	5000	1 600	6 600
<i>Larmcentralen</i>	0	0	0
<i>Handläggningsenheten</i>	0	0	0
Summa intäkter	5 000	15 600	20 600
Nettokostnader	195 000	0	195 000

Äldrenämndens verksamhet är till största delen anslagsfinansierad. Budgeten för år 2020 uppgår till 195,0 mnkr netto, vilket är en ökning med 15,7 mnkr jämfört med 2019. Budgeten innehåller en minskning om 3,9 mnkr avseende en generell effektivisering. I detta budgetförslag har även beräknade löneökningar om 0,9 mnkr och en höjning av personalförsäkringsbeloppet motsvarande 0,7 mnkr inarbetats.

Budgeten har utökats med följande satsningar och kostnadsökningar om 19,6 mnkr enligt följande:

- Smarta lås: 5,0 mnkr
- Riktad lönesatsning erfarna socialsekreterare och biståndshandläggare: 0,3 mnkr
- Digitala trygghetslarm: 1,0 mnkr
- Digitaliseringspaket: 5,0 mnkr
- Matlyftet: 2,0 mnkr
- Ungdomsbesök: 5,5 mnkr
- IOP Volontärbyrå: 0,8 mnkr

Satsningen på att införa smarta lås är treårigt och förutom de ovan nämnda 5,0 mnkr tilldelas äldrenämnden ytterligare 10,0 mnkr 2021 och 15,0 mnkr för 2022. Detta innebär att 2022 kommer satsningen att totalt utgöra 30,0 mnkr.

Satsningen på utbildning av stadens äldreomsorgspersonal fortsätter under 2020 och har som långsiktigt mål att all äldreomsorgspersonal skall lägst ha undersköterskeexamen.

Äldrenämnden administrerar bidrag om 12,0 mnkr till frivillig- och pensionärsorganisationer.

Äldrenämnden delfinansierar Stiftelsen Äldrecentrums med 6,3 mnkr, SNAC-K med 0,8 mnkr samt Palliativt kunskapscentrum med 1,7 mnkr där Äldrenämnden också är samarbetspartner. Samverkansavtal finns också med landstingets patientnämnd där Äldrenämnden bidrar med 0,7 mnkr.

Satsningen på ungdomsbesök inom vård- och omsorgsboenden är totalt 9,8 mnkr vilket är en förstärkning av budgeten med 5,5 mnkr. Den faktiska ökningen i jämförelse med 2019 är dock 2,5 mnkr i och med att 3,0 mnkr budgeterades under kommunstyrelsen och fördelades till äldrenämnden i avstämningsärendet 2019.

Uppdraget Matlyftet fortsätter 2020 och den totala budgeten, inklusive budgetförstärkningen om 2,0 mnkr, är 4,5 mnkr.

Stockholm Digital Care finansieras delvis med EU-medel och har pågått sedan 2015. Projektet kommer att avslutas 2020 och slutredovisas under hösten.

Kostnaderna för avskrivningar av digitala trygghetslarm beräknas till 5,1 mnkr under 2020. Inköpen av digitala larm för utbyte av analoga dito inleddes 2015. Då avskrivningstiden för larmen är 60 månader beräknas kostnaderna för avskrivning plana ut efter 2020 då de första larmen är avskrivna.

Från kompetensutvecklingssatsningen söks medel för fem nya områden samtidigt som medel från två områden som beviljats medel under 2019 eller tidigare fortsätter under 2020.

Personalförsäkringspålägget har höjts med en procent i jämförelse med 2019 är för 2020 41,5 procent för arbetstagare födda 1955 och senare. Pålägget för pensionärer och personer födda 1954 och tidigare är 16,0 procent.

Investeringar

Investeringsplan 2020	VP 2020	Förväntad budgetjustering	Totalt
Inventarier och maskiner	0,1	0	0,1
Digitala larm	2,8	0,7	3,5
Summa	2,9	0,7	3,6

I budgeten för 2020 har Äldreförvaltningen tilldelats en budget på 2,9 mnkr, vilket i huvudsak avser investeringar i digitala trygghetslarm. För att täcka kommande investeringar för bland annat löpande nyinstallation och utbyte av trasiga larm har en utökning av investeringsbudgeten med 0,7 mnkr äskats.

En pågående upphandling av digitala trygghetslarm gör dock att priset per larm inte kan fastställas.

Budgetjusteringar

Äldrenämnden ansöker om 0,7 mnkr för ökade investeringar avseende digitala trygghetslarm.

Omslutningsförändringar

Äldreförvaltningen redovisar förväntade ökade kostnader och intäkter om 15,6 mnkr enligt följande:

- Kompetensutvecklingssatsning (KUS) avseende språk och vård, utbildningskostnad och vikarieersättning: 4,6 mnkr.
- Kompetensutvecklingssatsning (KUS) avseende undersköterskeutbildning med språkstöd samt kompletteringar till vårdbiträde med språkstöd: 8,4 mnkr.
- EU-projektet Stockholm Digital Care: 1,0 mnkr.
- Arbetsledning andra kommuner och larmmottagning servicehus: 1,6 mnkr.

Övriga ekonomiska redovisningar

Äldrenämnden ansöker om 0,7 mnkr för ökade investeringar avseende digitala trygghetslarm. På driftbudgeten söker nämnden 28,2 mnkr för sju projekt inom den särskilda kompetensutvecklingssatsningen (KUS). Dessa projekt redovisas i bilaga 5-11.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Stockholm stad har under 2019 startat upp arbetet för att kunna nå målen i Agenda 2030. Ett antal förvaltningar har blivit tilldelade ansvar för olika mål och äldreförvaltningen är tillsammans med utbildningsförvaltningen målsansvariga för mål nummer 2 - *Ingen hunger*. Målet syftar till att ingen ska lida av hunger och att alla människor ska få tillgång till bra och

näringsriktig mat året om.

Genom att agera lokalt tar staden ansvar för och bidrar till att förbättra förutsättningarna för en global hållbar utveckling. Äldreförvaltningen bidrar i de delar som är relevanta för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor, både inom målet *Ingen hunger* men även andra mål i Agenda 2030 som kan kopplas äldreomsorg. Genom att utveckla arbetssätten kan målen i Agenda 2030 nås och äldreförvaltningen bidrar därmed till en ekonomisk, miljömässig och socialt hållbar stad. Arbetet med Agenda 2030 följs upp av kommunstyrelsen.

Äldrenämndens ansvar inom mål *Ingen hunger*

Arbetet inom målet *Ingen hunger* styrs till stor del av nationell lagstiftning och andra nationella styrdokument. Samtliga delmål är mer eller mindre relevanta för stadens arbete och därmed för äldreförvaltningens arbete. I Sverige är det inte hunger och undernäring som är de största utmaningarna, men i de fall det förekommer är det framförallt bland äldre. Istället är ohälsosamma matvanor tillsammans med otillräcklig fysisk aktivitet två stora riskfaktorer för ohälsa och för tidig död.

Fokusområden för äldreförvaltningen 2020, utifrån verksamhetsplan 2020, kring mat och måltider kommer bland annat att vara att förbygga undernäring i form av att sprida e-tjänsten hållbar hälsa, implementera mat och måltidspolicyn, ansvara för dietistnätverk samt delta i det långsiktiga arbetet med kategoristyrning för livsmedel. Vidare kommer äldreförvaltningen att delta i de workshops som stadsledningskontoret anordnar i syfte att driva arbetet med agenda 2030 framåt.

Jämställdhet

Numera redovisas all statistik om äldreomsorgen uppdelat på kön, liksom de brukarundersökningar som genomförs årligen. Detta ger goda möjligheter till att skillnader mellan könen upptäcks och att arbete kan påbörjas för att utröna vad dessa skillnader beror på och vad som behöver åtgärdas.

Äldreförvaltningens inspektörer har ett jämställdhetsperspektiv i de inspektioner som genomförs i äldreomsorgens verksamheter. Detta kan exempelvis göras i samtal med de äldre eller med ledning och personal inom verksamheterna. Även förvaltningens kvalitetsobservatörer ska kunna beakta hur jämställdheten vid besök hos utförarenheter.

Informationsinsatserna som tas fram av förvaltningen ska vara inkluderande och icke-stereotypa ur ett jämställdhetsperspektiv. Jämställd omsorg lyfts fram genom undervisning på grundutbildningar, introduktionsutbildningar samt seminarium för större målgrupper av medarbetare. I introduktionen för nyanställda biståndshandläggare och introduktionen för vikarierande biståndshandläggare ingår information om värdegrunden samt om jämställdhet och jämlikhet. Arbetet med våld i nära relationer har dessutom utgångspunkten i jämställdhet och lika behandling.

Systematiskt kvalitetsarbete

Äldrenämnden ansvarar i samverkan med stadsdelsnämnderna för att utveckla och följa upp äldreomsorgen inom staden för en likvärdig och rättssäker äldreomsorg av god kvalitet. Detta innebär att förvaltningens kärnuppdrag är att stötta stadsdelsförvaltningar och verksamheter i arbetet med att leverera en trygg och säker vård och omsorg av god kvalitet. Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete inriktas på att ständigt förbättra rutiner och arbetssätt för att säkra

verksamhetens kvalitet och för att tillvarata resurser på bästa sätt.

För att veta att förvaltningens utvecklingsarbete fokuserar på rätt saker och sker på rätt sätt utvärderas och analyseras olika uppföljningsresultat. Denna kunskap används sedan i det fortsatta utvecklingsarbetet. Exempelvis utvärderas de stadsgemensamma utbildningar och seminarier som äldreförvaltningen samordnar för att veta att de gett avsedd effekt.

Kvalitetsobservationer och inspektioner syftar till att äldreomsorgens verksamheter ska ha användning av resultaten i arbetet med att utveckla äldreomsorgens kvalitet och likställighet. Inspektörerna har fått ett förtydligat uppdrag 2020 med att även granska beställarsidan i syfte att säkerställa likställigheten inom myndighetsutövningen.

Analysen har visat att utvecklingsarbetet i högre utsträckning behöver riktas till vissa nyckelroller/ professioner inom organisationen för att utvecklingsarbetet ska få full effekt. Äldreförvaltningen håller därför i flera nätverksmöten för bland annat stadens anhängkonsulenter, dietister, verksamhetsuppföljare, MAS och MAR, schemaplanerare med flera. I dessa möten kan de som arbetar med samma uppgifter utbyta erfarenheter och goda exempel samtidigt som likställigheten förbättras inom staden.

I analysen av äldreomsorgens resultat har det framkommit att chefer i verksamheten många gånger saknar rätt kompetens för att systematiskt planera, styra och följa upp kvaliteten i verksamheterna. Förvaltningen har därför tagit fram ett introduktionsprogram för äldreomsorgens chefer, med inriktning på det systematiska kvalitetsarbetet, som kommer att genomföras under året.

Förvaltningens interna arbetsmiljöarbete följs upp genom de årliga resultaten från medarbetarenkäten. Resultaten analyseras och handlingsplaner tas fram för de områden som behöver förbättras.

I syfte att föra in innovationer och forskning i äldreomsorgen samordnar förvaltningen de akademiska noderna för att utveckla stadens äldreomsorg utifrån senaste metoder och rön.

Äldreförvaltningen deltar även aktivt i stadens innovationsfrämjande verksamhet *Digital demo* som kombinerar innovation och externt samarbete. Genom EU-projektet *Stockholm Digital Care* möter förvaltningen också innovativa företag som utvecklar ny teknik som kan användas i stadens verksamheter. Idéer och arbetssätt från projektet förs vidare in i arbetet med *Meningsfull tillvaro* eller som separata projekt, exempelvis inom piloten med digital natttillsyn.